

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava

Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri

Liisankatu 27, E 10

N:o 10
Lokakuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

38. vuosikerta 1933

KUUSIKYMMENVUOTIAS!

Lehtemme vastaava toimittaja, Suomen Kuuromykkäin Liiton puheenjohtaja, sihteeri ja asiamies, Rovasti Huugo Nyberg, täyttää lokakuun 16 p:nä kuusikymmentä vuotta.

Koska Rovasti Nybergin elämä ja toiminta on maamme kaikille kuuroille ja heidän ystävilleen tunnettu, ja siitä on äskettäin, hänen kuuromykkäin pappina olonsa 25-vuotisjuhlan

yhteydessä myöskin kirjoitettu, ei meillä tässä yhteydessä ole syytä toistaa ennen kerrottuja asioita, varsinkin kun merkkipäivän viettäjä vaatimattomuudessaan on nimenomaan kieltänyt hänen persoonaansa kohdistuvat kunnianosoitukset. Varmaan kaikki Suomen kuuromykkät yhtyvät kanssamme vilpittömiin onnentoivotuksiin tämän merkkipäivän johdosta.

KUUROMYKKÄIN VANHAINKOTI HOVMANTORPISSA RUOTSISSA

Opintomat kallani Ruotsissa jouduin Wäxjön kaupunkiin, joka on Smälannissa. Wäxjössä on kuuromyökkäinkoulu, joka kuuluu Ruotsin toiseen kuuromyökkäinkoulupiiriin. Tässä koulussa on johtajana maisteri I. M. Ingvarsson. Häneltä sain tietää, että Smälannin vanhoille kuuromykyille oli viime vuoden lopulla perustettu vanhainkoti. Hovmantorpiin, jonne Wäx-

Vanhain kuurojen koti »Hovmantorp»

jöstä on matkaa noin 25 km. Hra Ingvarsson lupautui tulla mukaan katsomaan vanhainkotiä. Ja niin lähdettiin hänen autolla sunnuntaina elokuun 27 p:nä Hovmantorpiin. Ilma oli kaunis ja kesäinen. Ajettuamme tunnin ajan saavuimme vanhainkodin edustalle. Kodin johtajatar neiti Sigrid Kraak tuli ottamaan vastaan. Rakennus, joka on kaksikerroksinen, sijaitsee kylätiestä vähän edempänä. Pihamaa on suuri ja siinä kasvaa omenapuita. Taloon kuuluu myöskin vähän peltomaata. Meidät vietiin ensin ulkoeteyseen, jossa oli kukkia. Sieltä tultiin sisäeteyseen, jonka vasemmalla puolella on suuri huone neljälle vanhukselle. Eteisestä päästiin myös ruokasaliin, jonka oikealla puolella on toinen suuri makuuhuone ja sen sivulla kaksi pientä makuuhuonetta. Eteisestä mentiin toiseen kerrokseen, jossa oli parveke ja suuri eteinen, josta päästiin johtajattaren huoneeseen ja seurustelusaliin. Viime mainitun sivulla oli taas suuri makuusali ja sen takana kaksi pientä huonetta. Kellarikerroksessa oli lämmitysuuni, jolla kaikki huoneet pidetään lämpiminä.

Meille kerrottiin, että kuuromyökkäin ystävät olivat kauvan aikaa Smälannissa ajatelleet perustaa kuuromykyille näin kauniin vanhainkodin, johon aloitteen olivat tehneet kuuromykyt itse. Varoja koottiin. Mutta niitä ei saatu alussa niin paljon, että olisi saatu koti. Mutta sitten kuuromyökkäinpappi, pastori G. Bratt esitti asian eräälle yhdistykselle, jonka

nimi on »Sällskapet för kristlig kärleksverksamhet». Tämä yhdistys on tehnyt paljon kristillistä rakkaudentyötä. Se päätti perustaa vanhainkodin kuuromykyille Hovmantorpiin. Sieltä ostettiin kaksikerroksinen rakennus, joka maksoi 21,000 kr. Rakennus korjattiin perinpohjin. Korjaukset maksoivat lähes 20,000 kr. Irtaimistoon on mennyt noin 5,000 kr.

Hovmantorpin vanhainkoti vihittiin juhlallisesti tarkoitukseensa 13 p:nä lokakuuta 1932. Ensimmäiset hoitokit, joita oli seitsemän, otettiin kotiin 7 p:nä marraskuuta.

Vanhainkoti on siis aivan nuori. Ei ole vielä vuottakaan kulunut sen alkamisesta. Siksi se näyttikin niin uudelta ja kauniilta. Nyt oli siellä kolme vanhusta, nimittäin August Nilsson, Sofia Magnusson ja Rut Lindkvist sekä kolme kuuromyökkäsokeaa sisarusta, nimittäin Gustava (72 vuoden), Johan (67 vuoden) ja Gustaf (66 vuoden vanha) Karlsson, jotka ovat syntymästään asti olleet kuuromykyä ja myöhemmin sokeutuneet. He olivat sangen iloisia tulostamme ja ymmärsivät hyvin, mitä heille puhuttiin sormiaakosilla käteen. Kun puhuin, että olen kuuromyökkäinopettaja Suomesta, niin tulivat he iloisiksi ja sanoivat tietävänsä, missä Finland on. Pyysin saada valokuvata heidät. Siihen he suostuivat mielellään ja Johan ja Gustaf tahtoivat välttämättä pitää hatut päässään valokuvattaessa, mutta suostuivat jättämään pois, kun selitin, ettei kuva voi onnistua hatuissa. Ja niin otettiin kuva heistä pihalla. Heidän kanssaan oli hauska keskustella. He olivat älykkäitä.

Tässä vanhainkodissa on tilaa 20 hoidokille. Lokakuussa tulee kotiin kaksi vanhusta lisää. Smälannissa on paljon kuuromykyä vanhuksia kuulevain vanhainkodeissa heitä on noin 40—50 henkeä.

Nautittuamme kodin antimia jätimme hyvästit kaikille. Ja Gustava, Johan ja Gustaf Karlsson olivat erittäin tyytyväisiä tervehdyskäyntiimme.

Hauska on pistäytyä matkoillaan tällaisissa vanhainkodeissa. Kävijä tulee yhä enemmän vakuutetuksi niiden tarpeellisuudesta ja toivoo, että Suomessakin kristillisen rakkaudentyön tuloksena saataisiin useita vanhainkoteja kuuromykyille.

Wäxjö, 27. VIII. 33.

J. K. Palomaa.

HULDA HIPELIN MUISTOLLE

Jo viime kevätpuolella kertoi huhu, että rouva Hulda Hipeli (o.s. Hakala) Inkerinmaalla, Venäjän ja Suomen välisen rajan toisella puolen olisi kuollut noin 60 vuoden vanhana. Nyt on saatu vahvistus tähän huhuun rouva

Hipelin veljen kautta, joka asuu Lahden kaupungissa. Hulda Hipelin oli saavuttanut kuolema jo tämän vuoden alussa. Hän oli syntynyt Orimattilan Hakalassa ja muistanevat lehtemme lukijat, varsinkin vanhemmat, Hulda Hakalan nimen. Syntymästään saakka oli hän kuuleva. Mutta sairastui noin 6–7 vuoden vanhana ja menetti siinä kuulonsa. Hän oli

Hulda Hipeli

kotoisin varakkaasta ja vakavahenkisestä kodista ja hyvät vanhemmat panivat hänet Porvoon kuuromykkäin kouluun. Hulda oli erittäin lahjakas ja hyväpäinen oppilas ja sai aina hyvät todistukset koulusta. Puhekykyään ei hän ollutkaan koskaan menettänyt, vaan osasi puhua hyvin ymmärrettävästi. Hän käytti virheetöntä, hyvää kieltä. Koulussa opetettiin viittomakielellä ja Hulda pysyi aina uskollisena viittomakielen ystävänä. Koulusta päästyään ryhtyi hän kotitöihin. Mutta hänen sydämessään paloi aina kiihkeä halu ja toivo päästä kerran valistamaan, opettamaan ja hyödyttämään kovaosaisia kuuromykkä tovereitaan.

Kun Suomen kuuromykkäinliitto vuosina 1907–08 aloitti toimintansa lähettelemällä ensimmäisiä asiamiehiään (Sundberg, Vilkki y.m.) ympäri maata pitämään esitelmiä Liiton tarkoituksesta sekä keräämään sille sekä kuulevia että kuuroja jäseniä, niin otettiin Hulda Hakala myös asiamieheksi. Hän rupesi suurella innolla tähän toimeen. Hän kierteli laajalti Suomea, varsinkin itäosissa maata, ja sai monet ihmiset liittymään Liiton jäseniksi. Hän opetti heitä myös tuntemaan kuurojen tarpeita ja heidän asemaansa yhteiskunnassa. Kun sitten rovasti K. Hellen perusti Käkisalmen pappilaan kuuromykkäinkoulun vanhoja, koulunkäymättömiä kuuromykkäiä varten, niin otti hän Hulda Hakalan tämän koulun opettajaksi. Näin joutui hän työskentelemään Venäjän ja Suomen rajaseuduilla. Siellä tapasi hän sitten Venäjän rajan toisella puolella Lempaalan pitäjässä toimineen Inkerin pienen kuuromykkäinkoulun

opettajan hra *Juho Hipelin*. Hulda Hakala ja Juho Hipeli menivät v. 1912 naimisiin ja alkoivat muutamia vuosia kestäneen, sopusointuisen ja onnellisen yhteistyön Inkerin kuurojen koulussa. Hulda siirtyi näin pois kotimaastaan, jonne hän ei enää koskaan pysyvästi palanut. Uudessa kotimaassa, rajan toisella puolella, avautui rouva Hipelille laaja ja hyödyllinen työmaa. Hänestä tuli Inkerin, veljeskansamme, kuuromykkien hyvä hengetär. Hän joutui miehensä apulaiseksi Lempaalan kuuromykkäinkouluun. Sen lisäksi järjesti hän usein Inkerin vanhemmille kuuromykkille esitelmä- ja valistustilaisuuksia sekä Lempaalan koululla että Pietarissakin, missä useita Inkerin kuuromykkäiä asui. Miehensä kanssa piti hän hengellisiä puheita ja muita hyödyllisiä esitelmiä kuuromykkäin kokouksissa. Kuinka tärkeä ja hyödyllinen paikka hänellä oli Inkerin kuurojen sekä lasten että aikuisten opettajana ja neuvontajana, siitä sai tämän kirjoittaja elävän kuvan vieraillessaan Inkerin k.m. koulun 25-vuotis-juhlassa v. 1914 Suomen edustajana.

Mutta vain lyhyen ajan sai Hulda Hipeli vaikuttaa Inkerin kuuromykkäin keskuudessa. Puhkesi maailmansota ja sen loppupuolella pääsivät raa'at kommunistit ja bolševikit mellastamaan Venäjällä ja Inkerissäkin. Kauhun ajat tulivat senkin osaksi. Syyttömät ihmiset ajettiin pois kodistaan ja kuolema uhkasi niitä, jotka eivät voineet taipua kommunistien oppeihin. Näitä kauhun, raakuuden, jumalattomuuden ja uhkausten aikoja ei opettaja Hipeli enää jaksanut kestää, vaan sai hän sydänhalvauksen ja kuoli ennenkuin murhaajan kivääri ennätti lävistää hänet. Sitten tulivat kommunistit, etsivät käsiinsä koululta kaikki uskonnon oppikirjat, raamatut, ja virsikirjat, rukouskirjat ja kaikki uskonnolliset kuvat koulun seiniltä ja polttivat ne. Rouva Hipeli ajettiin pois koulutalosta, jonka Inkerinmaan suomalaiset seurakunnat omista kirkoissaan kootuilla varoilla monia vuosia sitten olivat rakentaneet kuuromykkäin opettamista varten. Rouva Hipeli olisi saanut jäädä asumaan koululle, jos hän olisi luvannut olla opettamatta jumalansanaa, uskontoa oppilaille. Mutta Hulda-rouva oli rohkea ja jumalanpelkäävä ja sanoi: „Minä tahdon aina opettaa kuuroille jumalansanaa, sillä sitä he tarvitsevat“. Tämän rohkeutensa tähden hänet ajettiin pois koululta ja koulu muutettiin kommunistien kokoushuoneeksi. Hulda muutti pienen tyttärensä Helmin kanssa lähelle koulua omaan pikku rakennukseen, jonka hänen miehensä

Lempaalan kuuromykkäinkoulu Inkerinmaalla.

Lempaalan kuuromykkäinkoulun oppilaat Inkerinmaalla v. 1914.
Keskellä herra ja rouva Hipeli.

oli joskus rakennuttanut. Näin jäivät kuuromykkät ilman koulua. Usein oli Hulda Hipeli omien kertomustensa mukaan kuoleman vaarassa kommunistien käsissä. Kerrankin asetettiin hänet seisomaan lattialle ja kommunisti piti kivääriä hänen rintansa edessä. Kommunistipäällikkö kysyi: „Oletko valkoinen vai punainen?“ Siinä oli kuolema lähellä. Mutta Hulda vastasti rauhallisesti: „Minä olen vain *kuuromykkä*, enkä minä ymmärrä valkoista enkä punaista.“ Ampuja hämmästyti ja laski kivääriä alas: „Saat mennä kun olet vain kuuromykkä“. Näin pelasti Hulda henkensä silloin ja usein muulloinkin veristen vuosien kuluessa.

Joitakuita vuosia sitten sai Hulda Hipeli joka avioliittonsa kautta oli tullut Venäjän kansalaiseksi luvan päästä käymään Suomessa kotiseudullaan. Silloin hän kertoili vanhoille ystävilleen ja omaisilleen kokemuksistaan ja elämyksistään kaameina vallankumousvuosina Venäjällä. Huvittavaa oli kuulla m.m. se, että hän oli joutunut harjoittamaan lääkärin ammattia Inkerissä. Sieltä oli nim. kaikki lääkärit henkeään peläten paenneet pois. Hulda Hipeli oli nuoruudessaan ollut kivulloinen, mutta hyvällä menestyksellä hoitanut terveyttään vesiparannuskeinoilla, n.s. Kuhne-kylvyillä. Näillä kylvyillä, sekä kasvisruokajärjestelmällä rupesi hän sairaita parantelemaan ja sai suuret joukot sairaita hoidettavakseen. Tällä ammatilla ansaitsi hän rahaa elatukseks.

Ihmeellisiä asioita oli hänellä kerrottavana rajan takaa. Mutta jostakin syystä ei hän vallankumouksen jälkeen kirjoittanut juuri kenellekään tänne Suomeen, jota hän kuitenkin niin syvästi rakasti ja kaipasi. Nyt on Hulda Hipeli

päättänyt maallisen, vaiherikkaan elämänsä. Hänen ruumiinsa lepää miesvainajansa rinnalla Inkerinmaan mullassa. Kiitollisuudella ja kaipauksella muistelevat häntä vanhassa kotimaassaan hänen aikalaisensa kuuromykkät, joitten elämään hän ennätti valoa ja iloa luoda.

(Huom.! Pitempi ja tarkka selostus Inkerin kuuromykkästä, heidän koulustaan ja opettajistaan oli Kuuromykkäin lehdessä v. 1914.)

SIIRI TALVIA 50 VUOTIAS

Lokakuun 1:nä päivänä täytti Tampereen kuurojenyhdistyksen puheenjohtaja, neiti Siiri Talvia 50 vuotta.

Neiti Talvia on Tampereen lapsia, siellä kasvanut ja siellä elämäntehtävänsä löytänyt ja suorittanut.

Hänen isänsä oli talonmestaja Tampereella ja perheessä oli 3 kuuromykkä-sisarusta: Heikki, josta tuli jalkinetehtaan työläinen, Juho taiteilija ja Siiri kodin tyttö. Kaikki nämät kolme joutuivat kuuromykkäinkouluun Turkuun, veljet viittomakouluun, sisko puhekouluun. Veljien kouluaikana ei Turun koulussa vielä opetettu puhumalla. Mutta Siiri joutui onneksi jo puheopetuksesta osalliseksi.

Koulukäynti onnistui Siiriltä hyvin. Päätettyään hyvällä menestyksellä koulukäyntinsä jäi Siiri vanhempainsa kotiin äidin avuksi suuren perheen hoidossa. Taloudenhoitoon perehtyäkseen kävi Siiri vielä Tampereen talouskoulua, jossa kuoroudestaan huolimatta menestyi erittäin hyvin. Ja niin on Siirin elämä sitten ku-

lunut aina 50 vuotiaaksi asti, kulunut kauniissa, nöyrässä, uhrautuvassa, ahkerassa työssä suuren talouden, vanhain vanhempain, siskojen ja sisarusten lasten hyväksi. Uskollisuudessa ja uhrautuvaisuudessa on Siiri Talvia näyttänyt todella loistavan kauniin esimerkin kaikille, jotka häntä tuntevat, ei ainoastaan kuuroille, vaan myöskin kuuleville.

Siiri Talvia

Mutta Siiri Talvian toiminta ei ole ollut vain „Martan palvelusta“, joka hyörii ja pyörii vain näissä jokapäiväisiltä näyttävissä tehtävissä. Ken tuntee rauhallisen Siiri Talvian tietää, että hän on ainutlaatuinen henkisen työn tekijä kohtalotoveriensä parissa kotiseudullaan. 35 vuotta on ollut toimessa kuuromykkäinyhdistys Tampereella, jonka 35 vuotisjuhlaa näinä päivinä myös vietetään. Tätä yhdistystä ja sen toimintaa on Siiri Talvia puheenjohtajana ylläpitänyt ja hoitanut melkein koko ajan. Vuosi vuodelta ovat yhdistyksen jäsenet valinneet hänet puheenjohtajakseen. Tyynenä, asiallisena ja luotettavana on hän seisonut joukkonsa keskellä ja johtanut sitä kuin kapteeni laivaansa sekä myrskyssä että tyynessä. Taitaa olla harvinaista, että kuuromykkien piirissä yksi ja sama henkilö noin kauan pysyy johdossa.

Tampereen kuuromykkäinyhdistyksellä ja sen puheenjohtajalla ei ole onnea kiinnittää pysyvästi piirinsä ketään kuulevia henkilöitä, joilta saisivat apua ja neuvoa tarpeen tullen. Heidän on ollut pakko omin voimin selviytyä vaikeuksistaan. Heillä on ollut vain Siirinsä, joka johtokuntansa kanssa on selvitetty vaikeudet sekä rahalliset että muut yhdistyksen sisäistä elämää koskevat. Siiri on koettanut rakentaa toimintansa vankalle perustukselle Jumalassa. Siksi on hänellä ollut menestystä ja iloakin työstään. Kun nyt laajat Hämeen kuuromykkäin joukot esittävät onnittelunsa ja kiitoksensa Siiri Talvialle hänen täyttäessään

50 vuotta, niin yhtyy niihin lämpimästi Kuuromykkäin Lehtikin. Siunausta, rauhaa ja menestystä jatkuvalla työllä!

MAATALOUSTYÖLÄISEKSI

Metsän rinnassa on kaksi asuntoa. Tuo, joka on mäen nyppylällä, on punaiseksi maalattu ja kauniin puutarhan ympäröimä. Ahkerat mehiläiset ovat omenapuun kukissa kokoamassa hunajaa. Riippakoivut, syreenit ja muutama jyhkeä mänty suojaavat tuota hupaisaa asuntoa päivän polttavilta säteiltä. Edempänä on sauna, sekin punainen, vuorilaudat valkoiset, taempana pikkunavetta ja metsää vastaan halkoliiteri. Piha on hiekoitettu ja laastu puhtaaksi, ja sen keskellä olevan lipputangon ympärillä kiertää ihana kukkaistutus.

Tämä kaikki kielii ohitse kulkevalle matkamiehelle tuvan asukkaiden puhtauden-, järjestyksen- ja kauneudenrakkaudesta. Siellä ei voi olla kurjuutta eikä suurta puutetta. Koko ympäristö kertoo isäntävään toimeliaisuudesta ja ahkeruudesta.

Vähän matkaa tästä on tien poskessa toinen asumus. Alaston pihamaa kertoo isännän kaataneen pihakoivunsakin polttopuiksi. Ei kukkia, ei omenapuita, ei mehiläisten iloista hyörinää. Kuistin ikkunat ovat säpäleinä, rappuset kallellaan, samoin koko rakennus paperilla paikattuine ikkunoineen, saunapahan katosta ei ole paljon tietoaakaan. Navettakin on poltettu pirtin lämpimiksi, sillä lehmä oli myyty kauppiaan velkoihin. Kaikki on harmaata ja kallellaan. Pihalla näkyy peltipurkkeja, riepua, paperia ja jokin vanha kenkäräjä. Talossa asuu köyhyys ja puute, harmaus ja ilottomuus.

Nämä kaksi asuntoa ovat toistensa vastakohtat, vaikka asukkaat ovat aivan samassa asemassa, sillä kummankin mökin isännät työskentelevät samoissa olosuhteissa ja samoilla palkoilla lähitaloissa.

Mistä johtuu tämä suuri ero?

Ei ole pieni se maalaisasukkaiden joukko, joka saa pääasiallisimmat ansionsa päivä- tai vuosisopimuspalkalla tai urakkatöitä tekemällä joko välittömästi tahi välillisesti maatalouden palveluksessa. Pojat ja työtöt menevät usein jo varsin nuorina johonkin maalaistaloon palvelukseen »rengiksi» tai »piiaksi».

Palvelukseen astuttaessa jäävät rakkaat omaiset ja koti. Vieraan isännän ja emännän käskyt tuntuvat kotoisia käskyjä tylymmiltä, vieraan työ raskaammalta, päivät pitemmiltä.

Juuri teille, te nuoret, tahdon sanoa nuo kaksi sanaa: *Katsokaa eteenpäin!* — Ehkä ette näitä sanojani ymmärrä, selitänpä siis.

Eläkää nykyisyydessä, mutta tulevaisuuttanne varten. — Kun lähdet kyntämään isäntäsi peltoa, paina aurasuovaa syvään, käännä huolellisesti viilu, muista illalla talon hevosiä, aamulla muita tehtäviäsi. Kun talossa rakennetaan, pyydä päästä rakennukselle työhön, katso, kuinka hirsi veistetään, kuinka nurkan salvos tehdään, kuinka uuni muurataan, kuinka lattia laitetaan, kuinka paperi pingoitetaan seinälle. Pyydä tiilihaudalle tiiliä latomaan, tai jos on metsänluku, metsää lukemaan, jos maan kuivatus, ojien korkeutta punnitsemaan. Sanalla sanoen, koeta oppia kaikkea, koeta päästä kaikkiin töihin osalliseksi ja tee kaikki mahdollisimman hyvin, niin hyvin kuin voit ja osaat — työ tekijäänsä kiittää.

Mutta tämä kaikki ei vielä riitä. Sinun tulee opiskella. Mene kirjastoon ja pyydä lainaksi hyviä kirjoja, kuten esim. historian ja yhteiskuntaopin aloilta, mutta erikoisesti lue puutarha-, maanviljelys-, rakennus- ym. ammattialoja selostavia teoksia. Tällä tavalla kokoat itsellesi pääomia, jotka eivät milloinkaan karise.

Palkkasi ei rahassa arvioituna ole suuri. Päivältäsi saat vapaan yöspidin lisäksi 7—20 markkaa, mutta suurimman palkan saatkin siitä, että *opit tekemään kunnollista työtä*. Ja sitä paitsi monen toverisi pienikin palkka riittää vielä vehnäsen, limonadin, jopa viinankin ostoon. Mutta sinulta siihen ei liikene. Ota pankkirakka *heti* lähimmästä pankista. Se ei maksa mitään, kunhan 5-markkasenkin panet tilillesi. Ja etköhän voisikin panna joka päivä 5 markkaa säästöön ja aina kuukauden päästä viedä säästetyt varat *säännöllisesti* pankkiin. Vuoden kuluttua sinulla jo olisi säästöjä 1,500 mk ja kymmenen vuoden palveluksen jälkeen korkoineen enemmän kuin 20,000 mk. Jos olet palvelukseen mennessäsi 16-vuotias, olet 26-vuotiaana 20,000 markan omistaja ja voit ruveta suunnittelemaan omaa kotiasi. Ehkä menet naimisiin, ja jos vaimosi on säästänyt vähänkin, on teillä sievoinen summa omaa kotianne varten. Mutta silloin myös yhteiskuntakin ojentaa teille autavan kätensä. Voitte näet anoa joko asutuskassasta, josta jo maanviljelyksen yhteydessä on ollut puhe, tai omakotikassasta sangen helppoehdoista lainaa.

Nyt alkaa elämäsi ihanin aika. Ostat pienen, vähintään hehtaarin kokoisen palstan kauniin, päivänpuoleisen mäen rinteeltä, tai jos oikein hyvin käy, järven rannalta.

Seuraavana talvena palstalla on liikettä ja touhua. Talkoohevoset tuovat pihkalta tuoksuja hirsistä tontille, ja pian noista hirsistä voimakkaissa ja taitavissa käsissäsi nousee uhkeata seinää. Kaksi valoisaa kamaria ja keittiö siihen syntyy ja valoisia lasikuisti. Myöhemmin ilmestyy sopivalle paikalle sauna, tuo meille suomalaisille välttämätön rakennus. Navettakin täytyy olla, sillä palstasi on siksi suuri, että lehmän

pitoa käy ajattelemisen. Säästät silläkin monta markkaa, varsinkin, jos perhe näyttää kasvavan.

Päivisin käyt ehkä vieraan työssä, mutta iltapuhteella heiluu jälleen kuokkasi oman asutosi edessä. Siihen syntyy puutarhaa, josta toimielias emäntäsi nostaa syksyisin maukkaat vihannekset, omenat ja marjat. Ja jos teet laajemman puutarhan, on sinulla jotakin myytävääkin. Mehiläispesä ei sieltä pidä puuttuman, sillä niistä saat runsaan tulonlisän talouteesi. Ehkä voisit myös ajatella pienen kanalan perustamista tai turkiseläinten kasvatusta, jotka molemmat taitavasti hoidettuina takaavat vaivoillesi korvauksen.

Nuori mies tai neiton, joka tämän luet ja seuraat ohjettani, tiedä myöskin, että nämä ohjeet on tarkoitettu sinun hyväksesi, ja kun joskus miehuutesi päivinä astelet raskaan päivätyön jälkeen iltapuhteella kohti punaiseksi maalattua kotiasi, jonka valkoiset ikkunalaudat vehmaan vihreän välitse lähettävät kotoisen tervehdyksen, ja kun oman saunan sininen savu kutsuu lämpöiseen kylpyyn, silloin ehkä muistuu mieleesi nuoruutesi aika, se aika, jolloin olit ymmärtänyt *katsoa eteenpäin*. Jokainen on oman onnensa seppä.

U. Kierimon kirjasta »Kukin omalle alalleen».

KESÄMATKANI AHVENANMAALLE

(Neiti Aina Blomqvist, Ahvenanmaalta kotoisin oleva, Helsingissä asuva kuuro neiti teki kesällä matkan vanhalle kotiseudulleen ja kirjoittaa siitä seuraavan kertomuksen.)

Ahvenanmaalle pääsin kesälomallani muutamiksi kesäisiksi päiviksi. Heinäkuun 13 p:nä matkustin junalla Turkuun ja menin suoraan alas satamaan. Siellä nousin »Mariehamn» nimiseen laivaan, joka läksi satamasta Tukholmaan, poiketen matkalla Ahvenanmaan ainoaan kaupunkiin Marianhaminaan. Kävellessäni laivan kannella ja sen lähtöä odottaessa jo nautin meren suolaisesta tuoksusta ja auringon säteitten leikistä aalloilla. Matka kesti liki 9 tuntia laivalla. Silloin auringon laskiessa näköpiiristä aaltojen helmaan, rupesi matkamme määrä, Marianhamina häämöittämään. Seuraavana päivänä oli ilma mitä ihanin ja kirkkain. Kello 10 aamulla kokoontuivat saarivaltakunnan kuuromykät jumalanpalvelukseen kirkon vieressä olevaan rukoushuoneeseen. Tähän tilaisuuteen oli saapunut 15 kuuroa maakunnan eri osista. Yhdessäolomme aloitettiin aamurukouksella, jonka rovasti Nyberg piti (hän oli edellisenä päivänä tämän kirjoittajan kanssa saapunut Ahvenanmaalle samalla laivalla). Kuurojen tapaaminen täytti kaikki mielet suurella riemulla.

Ahvenanmaan kuuromykät Jumalanpalveluksessa Maarianhaminassa 14. 7. -33.

Aamurukouksen jälkeen menimme kaikki kaupungin uuteen kirkkoon, joka on aivan rukoushuoneen vieressä. Kirkossa vallitsi syvä hiljaisuus ja rauha. Kuurot kiittivät siellä Jumalaa m.m. siitä, että hyväsydämiset ihmiset, puoliset Troberg, olivat rakennuttaneet omilla varoillaan tämän kirkon valmiiksi ja sitten lahjoittaneet sen Marianhaminan kaupungille. Palattuamme kirkosta rukoushuoneeseen oli sinne sillä aikaa katettu kahvipöytä. Hyvä kahvi ja makeat leivokset maistuivat erittäin hyvälle pitkien matkojen takaa saapuneitten kuurojen suussa. Tämän kahvijuhlan toimeenpani ent. kuurojenopettaja, insinöörin rouva Alfhid Jansson, joka ystävällisesti seurusteli kanssamme koko ajan. Sitten piti rovasti Nyberg mielenkiintoisen esitelmän piispa C. H. Alopæuksen elämästä kertoen hänen suuresta rakkaudesta kuuromykkiä kohtaan. Sen jälkeen allekirjoittanut »lauloi» viittaamalla piispa Alopæuksen sepittämän runon »Kuuromykän rukous». Kokouksessa saapuvilla ollut kohtaloveri Elias Savisaari kertoi läsnäoleville sokean kuuromykän Frans Leijonin elämästä.

Aika kului nopeasti. Muutamilla kuuroilla oli jo kiire kotiin, mutta useat halusivat vielä jäädä katsomaan valtakunnan Presidentin saapumista Ahvenanmaalle. Kaupunki oli koristettu sinivalikoisin ja sinikeltaisin lipuin. Juhlatunnelma valtasi kaikkien mielet. Monet sadat ahvenanmaalaiset sekä ulko-

maiset kesävieraat ja matkailijat olivat saapuneet katsomaan presidentin vastaanottoa. Valtion laiva »Valvoja» laski satamaan ja presidentti puolisoineen astui maihin laulujen ja eläköön huutojen kajahtaessa. Tätä tapausta katsomaan oli kertynyt paljon kansaa maaseudultakin. Kuuromykät läksivät sitten kotiseeduilleen autoilla, purjeveneillä, polkupyörillä, jokainen tyytyväisenä ja iloisena tämän päivän johdosta, jota ei pian unhoiteta.

Erikoinen kiitos ja tervehdys rouva Alfhid Janssonille! Hän on aikoinaan Oulun

kuurojenkoulussa suorittanut kuuromykkäin opettajatutkinnon.

Aina Blomqvist.

REIPPAITA VANHOJA NUORIA

Tiedot ihmisistä, jotka ovat ehtineet vuosikymmenen tahi pari yli sadan vuoden, otetaan, kuten syytä onkin, epäluuloisesti vastaan, kun tietojen tarkastaminen useimmissa tapauksissa on vaikeata. N.s. todennäköisyyslaskelma osoittaa kuitenkin, että kahdesta miljardista ihmisestä 3,000 elää yli sata vuotta vanhaksi. Puhtaasti tilastollisestikin on havaittu, että maapallon nykyisestä kahden miljardin ihmisen asukasmäärästä noin 3,000 on yli satavuotiaita. Seuraavassa kerromme vanhojen ranskalaisten kronikkain mukaan tämänlaatuisista harvinaisista, jättäen kuitenkin lukijalle täyden vapau-

Gustaf Sarlinin oma koti Jomalan pitäjässä Ahvenanmaalla.

den uskoa tahi olla uskomatta näitä kertomuksia reippaista vanhoista nuorukaisista.

Vuonna 1825 asui Kirkkovaltiossa muuan Josef Bonko, joka oli 119:n vuoden ikäinen. Ijästään huolimatta hän oli iloluontoinen ja virkeä ja piti paljon viinistä. Hänellä oli kaikki sielunvoimansa tallella ja liikkui ketterästi kuin nuorukainen. Eräs toinen, nimeltään La Haie, joka kulutti suuren osan ikäänsä kulkemalla jalkaisin läpi Indian, Kiinan, Persian ja Egyptin, saavutti sukupuolikiypsyyden vasta 45:n vuoden ikäisenä, meni naimisiin 70 vuotiaana, sai viisi lasta ja kuoli 121 vuotta vanhana.

Vuonna 1772 oli Dieppessä eräs 150 vuotta vanha nainen nimeltään Anne Cauchie. Hänen isänsä oli myös elänyt 150 vuotta vanhaksi ja tämän isä 173 vuotiaaksi. Fysiologiassaan kertoo Haller eräästä Henri Jenkinsistä, joka kuoli joulukuun 4 päivänä 1670 169 vuoden ikäisenä. Hän oli ammatiltaan kalastaja. Satavuotiaana hän vielä pystyi uimaan melko vuolaan virran yli. Hänet haastettiin kerran todistajaksi oikeusjutussa, joka koski 140 vuotta vanhoja asioita ja saapui hän tuomioistuimen eteen poikineen, joista toinen oli 100 ja toinen 102 vuotta vanha.

Reanovias, eräs professori Danzigista, kertoo kahdesta ukosta, joista toinen oli 184 ja toinen 190 vuotias. Eräästä sangen merkillisestä tapauksesta kertoo „St. Peterburger Französische Zeitung“ kesäkuun 8 päivän numerossaan vuodelta 1825. Lehti mainitsee erään ukon nimen, antaen samalla hänestä myös muutamia henkilökohtaisia tietojakin. Niiden mukaan olisi tämä patriarkka vuonna 1825 ollut 202 vuotta vanha.

Pitkä ikä näyttää muiden fysiologisten ominaisuuksien lailla olevan perinnöllistä laadultaan. Gessey'n „Historiallisissa uudenvuoden tiedoissa“ kerrotaan seuraavasta tapauksesta: Heinäkuun 31 päivänä 1554 huomasi kardinaali d'Armagnac, kävellessään kadulla, Pariisissa erään 81-vuotiaan ukon, joka itki talonsa edustalla. Kardinaali kysyi syytä ukon suruun. Ukko kertoi silloin saaneensa selkäänsä isältään. Tästä vastauksesta hämmästyneenä pyysi kardinaali saada nähdä isäukon. Hänet vietiin silloin erään 113:sta ikävuodestaan huolimatta erittäin hyvin säilyneen ukon luo. Kardinaali kysyi, miksi tämä oli poikaansa piessyt. Siksi, vastasi ukko, että poika meni tervehtimättä isoisänsä ohi. Vielä enemmän kummastuksissaan pyysi kardinaali nyt päästä isoisäkin katsomaan. Silloin vietiin hengenmies melko siististi kalustettuun huoneeseen. Siellä istui 145-vuotias ukko. Muutamien hyväntahtoisten sanojen jälkeen kardinaali antoi siunauksensa vanhukselle.

(H.S. ja Nuohoojalehti.)

JUMALA AUTTAA.

Oma apu on usein turha. Kun ihminen ei muista rukoilla, eikä pyytää siunausta töillensä Jumalalta, niin ei hän menesty missään yrityksissään.

Mutta kiitollisuus Jumalaa kohtaan ja hiljainen ilo Herrassa saa meidät myöskin iloitsemaan vähästäkin ja tuntemaan itsemme onnelliseksi.

Rikas voi vihaisesti nyrpistää nenää saadessaan lahjaksi hienon auton. Hän ei kiitä edes ihmistä, jolta auton sai. Hän ei ajattele, että *kaikki tulee Jumalalta*.

Hurskas köyhä iloitsee kuluneista kengistäkin. Kortteerini emäntä on hyvin köyhä. Yritin hankkia hänelle kenkiä koko talven aikana aivan turhaan. Pitkäperjantaina viimein huomasin, että pitää jättää Jumalan käsiin tämäkin asia. Rukoilin siis, että Hän auttaisi, että onnistuisin saamaan kengät. Tiesin, että rukoukseni on tullut kuulluksi. Eräs rouva toi kengät ja sanoi: „Vie nämä kengät emännällesi, mutta älä virka, että minä annoin.“

Kotimatalla ajattelin: „Jotka Jumalaan turvaavat, he tulevat aina autetuksi.“ Emäntä tuli iloiseksi saadessaan kauniit kengät.

Kiitin Jumalaa, kun Hän oli kuullut rukoukseni, otin Raamatun hyllyltä, johon emännän tytär huonetta järjestäessään oli sen yhdessä Virsikirjan kanssa pannut *kunniapaikalle*, ylimmälle hyllylle ja avasin Raamatun.

Silmäni tapasi kirjan avautuessa. Ps. 107; 19. Luin sen: „Ja he huusivat Herraa heidän tus-kissansa, ja Hän autti heitä heidän hädästänsä.“ Luin vielä 20 ja 21 säkeen ja jatkoin loppuun.

Suuri kunnioitus, nöyrä kiitollisuus ja ihmetys valtasivat sydämeni. Olin lukenut siinä vastauksen kaikkiin tiellä miettimiini ajatuksiin. Niin hyvä ja viisas on meidän taivaallinen Isämme. Toivon, että kaikki k.m., jotka tämän lukevat oppivat luottamaan Häneen, kertomaan Hänelle hädästänsä, oppivat rukoilemaan ja avun saatuansa kiittämään siitä.

„Kuka on taitava ja näitä kätkee, (muistaa) se ymmärtää Herran moninaisen laupeuden.“ (Ps. 107; 43.) *Magdalena.*

Ristiinnaulitun edessä.

*En ole mitään ilman Sua, Jesus,
oi, puhdas, nöyrä sydän mulle suo!
Suo vielä tänään armos pyhä lahja
ja huomennakin kasvot puoleen' luo!*

*Sua ilman orvompikin vielä oisin,
Sinusta erotessan eksyisin; —
avullas' muille avoks' tulla voisin
ja yönkin valoisaksi tekisin.*

*Sa olet Rakkaus ja sielun Walo,
köy sydämeeni, pysy vieraanaan',
ett' oisin lapsenasi iki-jalo
ja säilyttäisin taivaan sielussan'.*

*En tahtois, Herra, Sua koskaan jättää,
kuin kurja virheineni lienekin,
vaan runneltua suutelen mä kättä,
mi lääkkeen valaa synnin haavoihin.*

V. V.

VAROMINEN ON VIISAUTTA

Kerran uskoin, että paras tapa varjella ihmistä vaarasta on varoittaa häntä. Nyt tiedän, ettei ole niin. On olemassa valepukuisia vaaroja, jotka näyttävät niin viattomilta, että varoitus niiden suhteen tuntuu turhalta. Toisten varoittaminen ei ole helppo asia, emmehan me yleensä ole halukkaita ottamaan varoituksia vastaan. Siitä on seurauksena monet onnettomuudet ja vahingot elämässä. Kun hyvä lähimäinen sattuu huomauttamaan varoituksilla toisia ja täten haluaa varjella kohtalotovereita joutumasta huonoon seuraan, niin muistakaa aina kiitollisuudella totella kunnan kansalaisen neuvoja.

Tähän voin sovittaa varoittavan esimerkin. Katsohan kaunista ruusupensasta, miten pistäviä okaita piilekään sen ihanien kukkasten ja vihantien lehtien seassa. Käärme piileksii vihannan ruohikon ja tuoksuviiden kasvien keskellä ja hiipii salaa uhrinsa kimppuun —, mikä vaara noissa kauneissa kukissa olisi, saisi varmasti vastaukseksi, jos koettaisi varoittaa. Ainoastaan viisaus voi eroittaa toden petoksesta oikean väärästä, näennäisen todellisuudesta, hyvän pahasta. Sen tähden kulkee viisas tarkkavaisena tietänsä eteenpäin, ei ota askeltaakaan harkitsematta. Hän ajattelee seurauksia ennenkuin toimii ja pääsee sillä tavalla yllätyksittä ja onnellisesti yli elämän. Hän ei anna varomattomuuden ja huonojen seuratoverien johtaa tekoihin, joita sitten saisi katua.

Ei pitäisi seurata niitä ihmisiä, jotka epärehellisyyttä käyttäen menestyvät, sillä sellaisten menestys on lyhytaikainen. Turmio odottaa heitä. Useinhan meistä moni kuuro joutuu kosketuksiin tuntemattomien kohtalotoverien kanssa, joiden kohtaloa ja elämää emme heti tiedä emmekä käsitä. Toisilla voi olla paha sisäinen henki, mikä vetää toisia hänen seuraansa, samaten kuin käärme kauniin ruohikon seassa. Tulisi aina olla varovainen ettei saisi sisäisiä haavoja ja vammoja, jotka kirvelevät omaatuntoa ja vievät rauhan. On välttämättömyyttä aina seurata hyvää neuvoa ja esimerkkiä. Olen huomannut ettei k.m. yhdistyksissäkään

kaikki tahdo totella esimiehen ja johtokunnan varoituksia vaan työntävät omalta kohdalta Jumalan siunauksen pois. Kristus itse opettaa meitä rakastamaan ihmisiä, mutta sanoo myöskin: kavahtakaa ihmisiä. Nämä lausunnot ovat pikaisesti katsoen toisiaan vastassa, mutta itse teossa eivät kumoa ihmisrakkautta. Me voimme katsoa ihmisiä sekä esikuvallisina että varottavina esimerkkeinä. Varoitettuina ja varustettuina meidän tulisi käydä tietämme eteenpäin käsi ystävän kädessä, jonka varoituksia ja neuvoja tottelemme.

L. Rantala

USKOLLINEN KOIRA

Tosi ranskalainen eläintarina.

Noin 18 vuotta, jolloin hirvää sota raivosi korkeimmillaan, kaksi yksinäistä matkustajaa, keski-ikäiset ja älykkäänköiset, mies ja nainen, saapuivat muudana päivänä junassa erääseen Bretagnen pieneen maalaiskylään. Heidän matkatavaroinansa oli 2 pientä matkalaukkaa; siinä oli kaikki, mitkä heillä nyt oli, kaikki, jotka he olivat pelastaneet tulipalosta, joka oli hävittänyt heidän sievän talonsa, heidän huonekalunsa, kirjoja, tauluja, ryijyjä, jotka kaunistivat heidän miellyttävää kotiansa Reimissä. Kuukausia ja kuukausia he olivat urhoollisesti kestäneet pommituksen kauhun, joka hävitystyö päivä päivältä, yö yöltä, musersi onnettoman kaupungin. Lopulta muudan pommi oli sytyttänyt heidän koko katunsa, he olivat välttyneet kamalasta kuolemasta kuin ihmeen kautta, heidät olivat sotilasviranomaiset paiskanneet kuolleita ja kuolevia täynnä olevaan ambulanssiautoon. Parisista heidät oli viety junassa Bretagneen. Nyt he astuivat maihin vieraassa kylässä pakolaisina, vielä yksinäisempinä, hyljätyimpinä ja neuvottomimpina kuin muut toiset, sillä molemmat olivat kuuromykät.

(Jatk.)

KUUROILLE

(Jatk. N:o 6, s:ltä 74)

Kutka ovat toimittaneet kuuroille omia kouluja? — Opettajat. Kutka perustavat ja hoitavat n.s. Auttajayhdistyksiä — opettajat. Kutka pitävät jatkokursseja ja esitelmäpäiviä kuuroille? — Opettajat. Kutka ovat tulkinneet teitä kärejillä ja auttaneet oikeudessa? — Opettajat. Ketkä perustavat vanhainkoteja kuuroille? — Opettajat. Kutka antavat kuuroille ensialkeet ammattitaidoissa ja auttavat heitä alkuun ammatinvalinnassa? — Opettajat. Ketkä ymmärtävät teidän tarpeitanne, huolianne, surujanne ja vaikeuk-

sianne? — Opettajat. Kuurojen papit ovat myös kuurojen ystäviä heidän elämänsä kaikissa kohdissa. Luottakaa opettajiinne ja pappeihin!

Valtio ja kansankirkkomme ovat kuurojen parhaat tuet ja suojelijat. Valtio on antanut kuuroille koulut, opettajat ja sielunhoitajat eli papit. Valtio avustaa kuurojen auttajayhdistyksiä, sekä antaa vuosittain rahallista apua kuuromykkäinyhdistysten harrastuksille. Ja valtio koettaa — jos sen varat riittävät — tukea kuurojen ammatillista kehitystä perustamalla ammattikouluja ja vanhainkoteja, kuten varakkaimmissa sivistysmaissa (esim. Saksassa, Englannissa, Amerikassa, Ruotsissa y.m.) tapahtuu. Suomen valtio on vielä nuori ja köyhä. Meille pitäisi paljon enemmän juuri tässä suhteessa tehtävän.

Ja sielunhoitajat pitävät huolta kuurojen hengellisestä elämästä. He pitävät jumalanpalveluksia kuuroille, jakavat kirjallisuutta heille, nuhtelevat pahoja ja jumalattomia kuuroja. He koettavat tuoda iloa kuurojen yksinäiseen elämään.

Jos valtio ja kirkko eivät olisi huolehtineet kuurojen henkisestä tilasta mitään, jos ei olisi kouluja, opettajia kirkkoja eikä pappeja! Kuinka surullisessa tilassa olisivatkaan kuuromykät, avuttomina, yksinäisinä, kurjina ja hyljättyinä! Siksipä on kuurojen kiitollisuudella muistettava koulujaan, opettajiaan ja pappejaan, sekä lainkuuliaisina kansalaisina täytettävä velvollisuutensa yhteiskunnan jäseninä.

Urheiluosasto

Turun Kuuromykkäin Urheiluseura „Valpas“ järjesti syyskuun 16–17 päivänä jäsentenväliset 5-ottelukilpailut (100 ja 800 metrin juoksut, kuulantäyöntö, kiekonheitto ja pituushyppy) sekä naisille 100 metrin juoksu. Kilpailut alkoivat Ruohokentällä lauantaina ja sunnuntaina. Ilma oli kylmä ja sivutuulinen. Osanottajia oli 4 ja mukana „Tampereen Kuuromykkä-Urheilijat“ seuran jäsen M. Katainen ja 6 naista. Naisten 100 metrin koe-kilpailussa Martta Nieminen sai ajakseen 14,4, joka on parempi ennätystä. Helmi Salminen keskeytti juoksun.

Edustaja herra Pitkänen piti matkakertomuksen sekä katsauksen ulkomaalaisten kuuromykkäin elämäntavoista, sivistysrienoista ja urheiluelämästä. Kaikki kuuromykät seurasivat innokkaasti hra Pitkäsän esityksiä.

Kilpailujen tulokset olivat:

	100 m juoksu	Pisteet
1. M. Katainen	12,1	79,
2. P. Palmu	12,6	74,
3. P. Niinikangas	13,3	67,
4. U. Virtanen	14,4	56,
5. A. Järvinen	14,8	52,
	800 m juoksu	
1. P. Palmu	2,16	84,
2. P. Niinikangas	2,26	74,
3. A. Järvinen	2,27,3	72,10
4. M. Katainen	2,30,7	69,30
5. U. Virtanen	2,53,9	46,10

Pituushyppy

1. P. Palmu	5,33	71,07
2. M. Katainen	5,29	70,56
3. A. Järvinen	4,33	57,77
4. P. Niinikangas	4,12	54,93
5. U. Virtanen	4,06	54,14

Kiekonheitto

1. M. Katainen	27,69	55,19
2. P. Palmu	22,63	45,13
3. U. Virtanen	18,21	36,15
4. A. Järvinen	17,28	34,53
5. P. Niinikangas	16,44	32,94

Kuulantäyöntö

1. M. Katainen	8,72	54,50
2. P. Palmu	8,00	50,
3. A. Järvinen	7,28	45,50
4. U. Virtanen	6,86	42,12
5. P. Niinikangas	5,90	36,25

Yhteenlasketut pisteet

1. M. Katainen	328,55	pist.
2. P. Palmu	324,20	„
3. P. Niinikangas	265,12	„
4. A. Järvinen	261,90	„
5. U. Virtanen	234,81	„

Naisten 100 m juoksu

1. Martta Nieminen	15,3
2. Saara Iso-Ettala	16,5
3. Maria Pietilä	16,6

1500 m juoksu

1. P. Niinikangas	4,42,6
2. P. Palmu	4,56
3. A. Järvinen	5,15

3000 m juoksu

1. P. Niinikangas	9,55,5
2. P. Palmu	10,25
3. A. Järvinen	11,04

Yhteenlasketut ajat:

1. P. Niinikangas	14,38,1
2. P. Palmu	15,21
3. A. Järvinen	16,19

Tuloksia tehtiin kautaltaan H.K.V.U.-seuran järjestämässä viisiottelussa, joka oteltiin hra Hj. Sandblomin kiertopokaalista Eläintarhan urheilukentällä syysk. 2 p:nä, huolimatta siitä että poikamme, eniten V. Lehtonen, ovat ruvenneet „laiska jaakoiksi“ harjoitusten suhteen tehtyään „suurtyönsä“ Viipurin kilpailuissa, kun kilpailukausi alkoi kallistua lopulle. Poikien suorituksista on pidettyttävä pitemmälti reporteeramasta, sillä ylenpalttinen kehuskelu saattaa myrkyttää pojat ennenajojaan. Heidän annettakoon kehittyä aikanaan kaikessa hiljaisuudessa. Kilpailijoita oli kokonaista 10 miestä, joista tosin Eero Helminen — muutti västikään vakinaisesti tänne — kilpaili ulkopuolella, sillä hänen Tampereen K.U:n jäsenenä olonsa ei pääty tältä vuodelta. Vasta ensi vuodesta hänessä saa Helsinki tervetulleen lisän kaartiinsa.

Saavutettiin seuraavat pistemäärät: 1) B. Ahlback 346,27, uusi seuraennätys, (100 m 12,2; kuulant. 10,21; pituush. 5,94, uusi seuraenn.; keihäänh. 35,40; 1500 m 5,03); 2) A. Nordström 324,46, (13,1; 10,37; 5,22; 39,06; 5,27,6); 3) E. Saarinen 303,58, (14; 8,81; 5,00; 30,32; 4,52); 4) V. Lehtonen 301,67, (13,5; 8,37; 5,36; 27,88; 5,05); 5) E. Helminen 296,09, (13,7; 8,72; 5,08; 35,13; 5,38); 6) O. Merikallio 294,09; 7) J. Luomajoki 273,38; 8) A. Lehti 267,98; 9) O. Ahlback 265,26; 10) V. Jusila 258,35.

Iltaman ja palkintojenjaon toimeenpääsee H:gin K.m. V. & U.-seura lauantaina marrask. 18 p:nä klo 19 (7). Hauska ohjelma! — Sisäänpääsy 5:—, Tervetuloa!

Päästyään vaatimasta vaaditaan enempiä pojilta ensi vuonna. Muutenkin ollaan tyytyväisiä siihen, että poikia elähdyttää palava into urheiluharrastukseen, mikä nähtiin tuskin varhemmassakaan seuran historiassa.

Samanaikaisesti otettiin myöskin naisten 3-ottelu, jossa saavutettiin seuraavat tulokset: 1) Aura Eskelinen 3 pistettä (100 m 15,8; kuulant. 8,34; pituush. 3.35); 2) Talmi Kumlin 5 pistettä (16,1; 5.56; 335). J. L.

Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat järjestää marraskuun 4 p. iltaman Kuopion Kuurojen Koululla. Ohjelmasta mainittakoon esitelmä kaksintanssi-esitys, taikatempuja y.m. Lopuksi leikkiä. Pohjois-Savolaiset, osallistukaa joukolla huvittelemaan syksyn pimeimpinä hetkinä, tapamaan tuttujaanne ynnä tietystikin katsomaan mitä K.K.U. tällä kertaa on järjestänyt huvikseen. Näkemiin Kuopiossa „pestulauantaina riivikolla“.

Hämeenlinnan kuuromykkä-urheilijat järjesti jäsentenväliset 5-ottelukilpailut miehille ja 3-ottelukilpailut naisille 10 p. syyskuuta klo 10. Osanottajia oli 3 miestä ja yksi nainen.

Seuraavat tulokset: 5-ottelun voitti V. Kaurela 377,74 pist. II. P. Valtari 341,75 pist. III. J. Virtanen 197,81 pist.

V. Kaurela 100 m 12,1, kuula 12,47, korkeus 160 cm, keihäs 47,02, 1500 m 5,09. P. Valtari 100 m 13,00, kuula 9,98, korkeus 150 cm, keihäs 35,08, 1500 m 4,39.

3-ottelussa sai Kaisu Valtari 149,30 pist. 100 m 15,5, kuula 8,56, pituus 3,81.

Kilpailujen loputtua lähdettiin Perttulan „Norjaan“. H.K.U. oli ilo saada vastaan ottaa K.U.L. pää hra Eino Karilas Helsingistä. Kahvitarjoilun lomassa piti hra Karilas onnistuneen mielenkiintoisen esitelmän matkastaan Tanskaan k.m. urheilukongressiin.

Karilaalla on kyky esittää näkemyksensä elävästi ja sitten temmata kuulijat mukaan. Paljon iloa ja vaihtelua tarjosi retki „Norjaan“ kaikille ja samalla H.K.U. lahjoitti rva Ida Ylén'ille hänen täyttäessään 40 vuotta kauniin sateensuojan, jossa on hopearengas, johon kaiverrettu sanat: „I. Y. 7. 8. 1933. H.K.U.“.

Viime syyskuun 15—22 päivän välisenä aikana Hämeenlinnassa „Tarmo“ järjesti jäsentenväliset 10-ottelukilpailut. V. Kaurela voitti 10-ottelun kolmannen kerran Kultakeskus O.Y. lahjoittaman kiertopokaalin ikiomakseen.

Tulokset: 100 m 12,3; pituus 5,62; kuula 12,54; korkeus 155 cm; 400 m 57,4; 110 aita 20,8; kiekonh. 33,38; Seiväs 310 cm; keihäs 46 m; 1500 m 5,17.

Sää oli kylmä ja sateinen. Tähän liitän vielä pienen uutisen. Puheena olevan seuran „Tarmon“ 30-vuotisjuhlan kansalliskilpailuissa 3 p:nä syyskuuta Hämeenlinnassa oli kuulussa I. Alarotu 14,89, ja 5:s V. Kaurela 13,15, sekä kiekossa I. V. Kaurela 37,80.

5-ottelu. Elokuun 20 päivänä oli „Tampereen K.m. Urheilijat“ seuran jäsentenväliset kilpailut 5-ottelussa. Rata oli märkä ja raskas kun namulla on satanut vettä niin runsaasti että urheilukentällä oli rapakoita. Ilma oli kolea. Osanottajia oli vain 4, joista 1 hylättiin virheellisen pituushypyn vuoksi. Kilpailijoista on 1 uusi, Olli Eskola Harjavallassa. Pitkä ja pulska, nuori mies, Walentin Kaurelan pituinen, jos hän saisi enemmän harjaantumista ja oppisi urheilun tekniikkaa niin ehkä Kaurela saisi itselleen seuraajan. Joten olisi kovin hyvä jos KUL palkkaisi urheiluneuvojan, vaan mistä siihen varat, se on kysymys.

Naisten 3-otteluun otti osaa 3 naista. 90 mt. juoksu, kuulantyöntö ja pituushyppy.

Naisten tulokset:
1. Helvi Sinisalo 153 pistettä; 2. Maritta Katainen 132,44 pistettä; 3. Eeva Halme 127,19 pistettä

Miesten tulokset:
1. Matti Katainen 349,45 p.; 2. Veikko Jalonen 291,22 p.; 3. Olli Eskola 276,86 p.

Joten miesten kiertopalkinto joutui täksi vuodeksi Kataiselle ja naisten kiertopalkinto Helvi Sinisalolle.

Mikkelin kuuromykkäinkoulun urheilukilpailut. Tänä syksynä on Mikkelin kauniissa ja ajanmukaisessa Urheilupuistossa useat urheiluseurat ja koululaisurheilijat mitelleet ruumiillista kuntoaan. Syyskuun 25 päivänä nähtiin siellä kuuromykkäinkoulun oppilaat opettajineen urheilemassa. Viime aikoina ovat varsinkin poikaoppilaat ahkerasti harjoitelleet kuulevain tavoin. Nyt pidettiin laatuun ensimmäiset kuuromykkäin oppilaiden urheilukilpailut.

Kilpailuihin osallistuivat kaikki oppilaat. Pojat työnsivät kuulaa, heittivät keihästä, hyppäsivät pituutta ja kilpailivat aitajuoksussa ja 100 m juoksussa. Tytöt kilpailivat 100 m ja 60 m matkoilla sekä 4x100 viestinjuoksussa. Ohjelmassa oli heillä useita muitakin kilpailulajeja, jotka suoritetaan vielä tänä syksynä. Paras tulos kuulantyyännössä oli 13,65 m, keihäänheitossa 37,30, pituushypyssä 4,76 m ja 100 m juoksussa 14 sek. Tulokset eivät ole verrattavina kuulevain poikain saavuttamiin tuloksiin erikoisen hyviä, mutta kun alkua on tehty, niin voivat kuuromykkäin kehittyä eri urheilulajeissa ja toivottavasti vastaisuudessa kilpailla niissä ikäistensä kuulevain kanssa.

Kilpailut suoritettiin päivällä klo 12—15. Ennen niiden alkua piti koulun johtaja puheen urheilun suuresta merkityksestä kuuromykkäinkoulujen oppilaille, huomauttaen samalla miten Ruotsissa Lundin kuuromykkäinkoulun oppilaat harrastavat urheilua ja opettajainsa johdolla pitävät urheilukilpailuja.

Kilpailujen jälkeen jaettiin kussakin urheilusarjassa kolmelle parhaalle voittajalle palkinnot.

Tietoja ulkomailta

Pohjoismaiden ensimmäinen ja vanhin kuuromykkäin pappi, pastori Konrad Svendsen on viime heinäkuun 1:nä päivänä eronnut virastaan täytettyään 70 vuotta. Hänen sijalleen on tullut hänen poikansa, pastori Konrad Bonnevie-Svendsen.

Tukholman Manillan kuuromykkäinkoulun johtaja E. Jungner täytti 60 vuotta elokuun 28 p:nä. Lukijamme muistanevat hänet Porvoon kuuromykkäinkokouksen ajoilta.

Tietoja kotimaasta

Suomen kuuromykkäinliiton keskushallituksen kokouksessa viime syyskuun 27 p:nä käsiteltiin m. m. seuraavat asiat. Keskushallitus ei tällä kertaa voinut lupata puhujaa Viipurin haaraosaston toimeenpanemille esitelmäpäiville, koska liiton lähettiläät jo ovat siellä keran vuoden kuluessa käyneet ja esiintyneet.

Päätettiin vastata kieltävästi eräitten liiton jäsenten pyyntöön, että keskushallitus maksaisi heidän jäsenmaksunsa haaraosastolle, kun itse ovat työttömiä ja varattomia. Jäsenmaksusta vapauttaminen kuuluu sääntöjen mukaan haaraosastolle itselleen.

Liiton äänenkannattajat, Kuuromykkäinlehti ja Tidskrift för dövstumma, päätettiin julkaista entiseen tapaan. Samoin julkaistaan myös Kuuromykkäin Joulu ja Dövstumma Jul.

Päätettiin ottaa osaa johtaja A. I. Savolais-vainajan muotokuvan maalauttamiseen Mikkelin Kuuromykkäinkoulun juhlasaliin. Kuten muistettaneen on johtaja Savolainen meidän lehtiemme perustaja. Rahankeräyksen toimittama Mikkelin k.m. koulun opettajakunta. Päätettiin Porin haaraosaston uuteen huoneustoon omassa talossa lahjoittaa kapale kutakin liiton vanhaa julkaisua, lehtiä, joululehtiä y.m.

Päätettiin liiton keskushallituksen puolesta onnitella Tampereen haaraosaston ansioitunutta puheenjohtajaa, jonka 50 vuotinen syntymäpäivä oli lokakuun 1 p:ä

Kirkkopäivät Tampereella. Tampereen ja sen ympäristön kuuromykkäille pidetään kirkkopäivät Pyhän miesten päivänä marraskuun 5 p:nä alkaen edellisenä lauantaina kello 6 Johanneksen kansakoululla. *Nyberg.*

Pastori Karhu pyrkii pois kuuromykkäinpapin virasta. Oulun piirin kuuromykkäin pappi on hakenut Alajärven kirkkoherran virkaa ja on Tuomiokapituli asettanut hänet toiselle sijalle vaalissa.

Mikkelin kuuromykkäinkoulun v. t. johtaja hra J. K. Palomaa on oleskellut kuukauden päivät elo- ja syyskuun aikana opintomatalla Ruotsissa ja Tanskassa. Matkallaan on hän tutustunut varsinkin heikkolahjaisten oppilaitten opetukseen. Matkaltaan palasi hän tietorikkaana ja innostuneena. Ja »Kuuromykkäin joulun» on hän lähettänyt parikin kuvitettua kertomusta julkaistavaksi.

Johtaja A. I. Savolaisen ent. oppilaille ja ystäville huomautetaan, että rahainkeräys hänen muotokuvansa maalattamiseksi koulun rukoussalin seinälle jatkuu.

Rahat sopii lähettää suoraan osoitteella Johtaja J. K. Palomaa, Mikkelin. Rovasti Nyberg on myös luvannut matkoillaan ottaa rahoja vastaan ja ne perille saattaa.

Syysk. 30 päivänä täytti Tampereella rva *Matilda Helin* 60 vuotta.

On synt. Tampereella ja käynyt Turun vanhan viittomakoulun ja sitten on mennyt naimisiin luokkatoverinsa, suutari Heikki Helinin kanssa. Heillä on 2 poikaa, aikuisia ja viroissa olevia. — Onneksi olkoon!

Esitelmäpäivät. Turun Kuuromykkäinyhdistyksen järjestämät Turun ja sen ympäristön kuuromykkäin valistus- ja esitelmäpäivät, jotka ovat järjestyksessä 15:sta ja pidettiin yhdistyksen huoneustossa Yliopistonkadun 6:nessa viime syyskuun 16—18 p:nä, onnistuivat erittäin hyvin, osanottajia oli yli 100 ja esitelmien luku 16.

Esitelmäpäivät aloitettiin lauantaina klo 18 yhdistyksen puheenjohtajan E. Savisaaren pitämällä avauspuheella, viittailen esitelmäpäivien todellisesta hyödystä kuuromykkäille. Rouva Ida Blomberg piti opettavan esitelmän onnenetsinnästä. Sitten alkoi yhdistyksen huvitoimikunnan järjestämä iltama ohjelmiseen, joka sisälsi m. m. toimittaja Rurik Pitkäsen Helsingistä, laajan esitelmän käynnistään C.I.S.S:n kongressissa Kööpenhaminassa viime elokuun 18—21 p:nä ja matkahavainnoista Tanskassa ja Ruotsissa ja herra B. Kasken esitelmän kuuromykkäin elämän taistelusta. Sunnuntai-aamupäivällä oli Jumalanpalvelus Turun Kuuromykkäin koulussa, jossa rovasti Nyberg saarnasi. Klo 12—15 ja 18—21 pidettiin esitelmia; nimittäin toimittaja R. Pitkäsen esitelmä Kööpenhaminan kuuromykkäin omistamasta suuresta pesu- ja silyysliikkeestä ynnä Ruotsin kuuromykkäin riennoista, opettaja Kosti Lehtisen esitelmä kaksoisveljen elämäntarinasta, herra Asser Koivusen, Helsingistä, esitelmä matkoistansa ympäri Eurooppaa 14 kk. ajalla, rovasti H. Nybergin esitelmä suurmiehestä Pietari Braahesta ja hänen työstänsä maamme hyväksi, johtaja E. J. Pesosen esitelmä käytännöllisistä asioista kodin perustamisesta ja sen hoidosta, herra Erik Iso-Ettalan Kodisjoelta, hauska esitelmä mehiläisten elämästä ja niiden hoidosta ja niiden hyödyllisestä tuotteesta, herra B. Kasken esitelmä erään Intian suurmiehen elämästä ja lopuksi hra J. Lehtimäki jakoi urheilupalkinnot urheilukilpailujen voittajille. Maanantaina klo 12 tehtiin opintoretki Turun Historialliseen museoon. Klo 18 jatkettiin esitelmia. Opettaja Kosti Lehtinen piti esitelmän erään sivistystyöntekijän Castrénin elämästä, opettaja Ilmari Lehtinen piti esitelmän kodin kaunistamisesta, herra A. Vilkki piti esitelmän kodin puhtaanapidon-tärkeystestä ja pienten elävien hävittämisestä, herra E. Savisaari puhui ihmisten elämän varovaisuudesta ja J. Heino puhui Amerikan rikkauksien väärin käyttämisestä. Tähän esitelmien sarja päättyi. Yhdistyksen puheenjohtaja kiitti kaikkia esitelmänpitäjiä arvokkaista esitelmistä, esitelmien yleistä tulkkaa rouva I. Blombergia, joka oli koko ajan makana tulkitsemassa puheet viittomakielelle ja viittaukset puhekielelle ja kaikkia osan-

ottajia, jotka olivat saapuneet saamaan hyvää oppia, neuvoja ynnä muuta ja toivotti hyvää hyvinvointia ja tervetuloa vuodenkuluttua taas valistuspäivillemme. Johtaja Pesonen lopuksi piti vakavan kauniin rukouksen.

Osoitteen muutos: John Sundberg, Helsinki, Cygnæuksenkatu 2 A.

ESITELMÄPÄIVÄT

JA

20-VUOTISJUHLAN

järjestää

Riihimäen kuuromykkäin Yhdistys lauantaina lokak. 21 p:nä alkaen klo 6 i.p. Kansalaisopistolla ja sunnuntaina lokak. 22 p:nä klo 10 a.p. Seurakuntatalolla. Klo 12 päivällä jumalanpalvelus ja Herran Ehtoollinen kirkossa k.m.ykkille, senjälkeen kokoonnutaan Seurakuntatalolle kirkkokahville.

Runsas ja arvokas ohjelma. — Tervetuloa läheltä ja kaukaa!
JOHTOKUNTA.

Osanottajille järjestetään asunnot ja lähetetään opastajat asemalle vastaanottamaan.

Huom! Riihimäelle saapuville esitelmäpäivien osanottajille on rautatiehallitus myöntänyt 50 % alennuksen piletien hinnoista. Lippu on lähtöasemalla leimattava eikä sitä saa antaa pois konduktöörille. Alennus on voimassa lokakuun 15 päivästä lokakuun 28 päivään.

KIITOS

Koska viime kuun k.m. lehteen on laitettu alla mainitun nimen kuvani tietämättä, niin pyydän lausua parhaimmat sydämmelliset kiitokset toimittajilleen.

Ja myös lahjoista pyydän lausua sydämmelliset kiitokset sukulaisille ja ystäville, jotka minua muistivat täyttäessään 50 vuotta.

M. Stenroos.

Muutamia raittiita ja siivoja kuroja

MIEHIÄ,

joilla on omat polkupyörät, otetaan myymään kotiseudullaan ja sen ympäristöllä allekirjoittaneen valmistamia harjoja y.m. käsitöitä. Hyvä myyntipalkkio luvataan.

Lähemmin kirjeellisesti osoitteella:

ANDERS HÅKANS

Vaasa, Tehtaankatu 1.

Oulun seudun Kuurom. Yhdistyksen

VUOSIKOKOUS

on lauantaina marraskuun 25 p:nä 1933. Oulun kuurom. koululla klo 19 (7) i.p.

Kaikki vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita.

Hautakiviä,

patsaita y.m. otan tehdäkseen tilauksesta kohtuullisella hinnalla.

Hinnaston ja mallit lähetän pyydettyäessä

AHTI AHONEN

TAMPERE

Kaupungin rak. ovi 15